

πλήσιος ἔστι νομὴ, ἀνὴρ ἡ ἄρθρονος. Ζῶσι δὲ πολλάκις ἀφηρημένοι οἱ κεστρεῖς τὴν κέρκον καὶ οἱ γόγγροι μέχρι τῆς ἐξόδου τῆς περιττώσεως· ἀπεσθίεται δέ ὁ μὲν κεστρεὺς ὑπὸ λάθρακος, ὁ δὲ γόγγρος ὑπὸ μυραίνης. Οἱ δὲ πόλεμοις ἔστιν τοῖς κρείττονι πρὸς τοὺς ἥττους· κατεσθίει γὰρ ὁ κρείττων.
Καὶ περὶ μὲν τῶν θαλαττίων ταῦτα.

ΚΕΦ. Δ.

III. Τὰ δὲ ἥθη τῶν ζῷων, ὡσπερ εἴρηται πρότερον, διαφέρει κατά τε δειλίαν καὶ πραότητα καὶ ἀνδρίαν καὶ ἀγριότητα καὶ νοῦν τε καὶ ἄνοιαν. Τό τε γὰρ τῶν προβάτων οὐ ἥθος, ὡσπερ λέγεται, εὕθης καὶ ἀνόητον· πάντων γὰρ τῶν τετραπόδων κάκιστον ἔστι, καὶ ἔρπει εἰς τὰς ἐρημίας πρὸς οὐδὲν, καὶ πολλάκις χειμῶνος ὄντος ἐξέρχεται ἔνδοθεν, καὶ ὅταν ὑπὸ νιφετοῦ ληφθῶσιν, ἀνὴρ κινήσῃ ὁ ποιμὴν, οὐκ ἐθέλουσιν ἀπιέναι, ἀλλ' ἀπόλλυνται καταλειπόμενα, ἐὰν μὴ 15 ἔρρενας κομίσωσιν οἱ ποιμένες· τότε δέ ἡ ἀκολουθοῦσιν.

(2) Τῶν δὲ αἰγῶν ὅταν τις μιᾶς λάθη τὸ ἄκρον τοῦ ἡρύγγου (ἔστι δὲ οἶον θρίξ), αἱ ἄλλαι ἐστᾶσιν ὡσπερ μεμωρωμέναι, βλέπουσαι εἰς ἐκείνην. Ἐγκαθεύδειν δὲ ψυχρότεραι οἵες αἰγῶν· αἱ γὰρ αἰγεῖς... [αἱ δὲ οἵες] μᾶλλον ἡσυχάζουσι καὶ 20 προσέρχονται πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· εἰσὶ δέ αἱ αἰγεῖς δυσριγότεραι τῶν οἴων. Διδάσκουσι δέ οἱ ποιμένες τὰ πρόβατα συνθεῖν ὅταν ψιφήσῃ· ἐὰν γὰρ βροντήσαντος ὑπολειφθῇ τις καὶ μὴ συνδράμῃ, ἐκτιτρώσκει, ἐὰν τύχῃ κύουσα· διὸ ἐὰν ψιφῇ, ἐν τῇ οἰκίᾳ συνθέουσι διὰ τὸ ἔθος. Κατάκεινται δέ αἱ

8-9. Ἀγριότητα] ἡμερότητα Bk.—19. Fort. αἰγεῖς λαγνίστεραι καὶ ἀγρυπνότεραι.